

Geologiliitto aktivoi toimintaansa

MARKKU ILJINA

Kuusikymmentä vuotta juuri täyttänyt Geologiliitto on maineikkaasta historiastaan huolimatta nuoremmalle geologikunnalle valitettavan tuntematon geolan järjestö. Geologiliitto perustettiin ajamaan jäsenistönsä asiaa ja se toimikin akavalaisena edunvalvontaliittona aina YKL:n perustamiseen asti, mikä tapahtui kaksikymmentä vuotta sitten. Paitsi jäsenistönsä työsuhteasioihin, Geologiliitto otti kantaa yleiseen ammattikunnan toimintamahdollisuuksien parantamiseen ja geologin äänen kuulemiseen. Olipa liitto tukemassa mm. GTK:n alueellistamista Akavan vastustuksesta huolimatta.

Liitto valitsi itsenäisen tien

Geologiliiton jäsenmäärä kasvoi geologien määrän lisääntymisen ja geologien korkean järjestäytymisasteen myötä, saavuttaen 600 jäsentä 90-luvun alussa. Liitto järjesti runsaasti erilaisia koulutuslajisuuksia ja jopa kenttäkursioita. Vuosikokouksiin osallistui satoja liiton jäseniä, ja keskustelu kävi vilkkaana arvovaltaisten alustajien johdolla. Vaikka Geologiliitto oli geoalalla mahtiliitto, oli se kuitenkin työmarkkinajärjestönä pieni. Yleinen kehitys työmarkkinakentällä johti Geologiliiton kaltaisten liittojen toimintojen yhdistämisiin ja tässä tapauksessa Ympäristöasiantuntijoiden keskusliiton (YKL) perustamiseen 1993. Geologiliitto erosi Akavasta ja ohjasi jäsenistöään liittymään perustettuun uuteen edunvalvontaliittoon. Geologiliitto jatkoi kuitenkin toimintaansa itsenäisenä ja mää-

ritteli toimenkuvansa tarkemmin ammatillis-ateelliseksi. Vuonna 2006 Geologiliitto liittyi YKL:n yhdistysjäseneksi saaden vastineeksi mm. liiton vuosikymmenten varrella kertyneen mittavan arkiston säilytyksen. Ammatillisena järjestönä Geologiliitto on osallistunut alan tapahtumien järjestämiseen yhdessä muiden järjestöjen kanssa ja toimittanut muun muassa Geologimatrikkelin vuonna 2001.

Geologiliitto ja European Geologist -lisenssi

Vuosi sitten Geologiliitto ryhtyi hakemaan uutta tehtäväkenttää ja palveluja, joita se voisi tuottaa maamme geologikunnalle. Yhdeksi erityiseksi tehtäväksi harkittiin *Qualified Person* (QP) eli tässä tapauksessa *European Geologist* -lisensointijärjestelmän monipuolistaminen Suomessa. Kansallisena organisaationa lisensoinnissa oli siihen asti toiminut YKL, mutta monet suomalaiset geologit olivat hankkineet lisenssinsä australialaisten, kanadalaisen ja jopa eteläafrikkalaisten järjestöjen kautta. Vuoden kestäneiden neuvotteluiden tuloksena luotiin eri järjestöjen välisiin sopimuksiin perustuva järjestely, jossa Geologiliitto voi toimia yhtenä kansallisena järjestönä haettaessa European Geologist -lisenssiä.

European Geologist -lisensointijärjestelmää ylläpitää European Federation of Geologists (EFG), johon Geologiliitto liittyi täysjäseneksi jo 1989, mutta luovutti paikkansa myöhemmin YKL:lle. Lisenssin hakuprosessi alkaa hakemuksen jättämisellä kansalliselle käsittelyelimelle, josta EFG:n ter-

minologiassa käytetään nimeä *National Vetting Committee* (NVC). NVC:n suorittaman hakijan haastattelun ja hakemuskäsittelyn jälkeen hakupaarit lähtevät NVC:n lausunnon kera EFG:n nimittämälle ILB:lle (*International Licensing Body*). Suomessa käytössä olevat European Geologist -lisenssin hakukanavat on esitetty oheisessa kuvassa.

European Geologist -lisenssin haltijalta edellytetään:

- ♦ Kykyä ymmärtää geologian ja geologisten prosessien monimuotoisuus omalla erikoisalalla,
- ♦ kykyä hyödyntää geologista tietoa ja toisaalta arvioida tietoa kriittisesti,
- ♦ kykyä kommunikoida kirjallisesti ja suullisesti sekä ymmärtää lisensoituna toimijana esiintymisen periaatteet ja eettiset vastuut sekä
- ♦ sitoutumista ammatilliseen kehittymiseen.

Näiden edellytysten arvioimiseksi EFG on antanut mm. hakijan koulutukseen ja työkokemukseen perustuvia arviointiperusteita. Lisenssin hakua pohtivat löytävät tarkempia ohjeita osoitteesta <http://www.eurogeologists.de> kohdasta *Statutes/Regulations, E1 Criteria for award of title of European Geologist*.

Tässä yhteydessä olisi myös hyvä käydä läpi näihin QP-asioihin usein liitettäviä muitakin kä-

sitteitä, joita ovat mm. raportointikoodi ja jonkin koodin mukainen mineraalivarantoarvio. Kukin raportointikoodi määrittelee ne QP-lisenssit, jotka ovat oikeutettuja allekirjoittamaan ko. koodin mukaisen raportin. European Geologist -lisenssi on yksi laajimmin maailmalla hyväksytyistä. Meillä tunnetuimpia raportointikoodeja ovat mm. australialainen JORC, eurooppalainen PERC ja kanadalainen NI 43-101. Jonkin koodin mukainen, esimerkiksi mineraaliyhtiöltä listautumisen tai mineraalivarantojen päivittyksen yhteydessä vaadittava raportti on puolestaan paljon laajempi kuin koodin mukainen mineraalivarantoarvio. Esimerkiksi NI 43-101 -raportissa on 27 sisällöltään määriteltyä otsikkoa, joista vain kaksi käsittelee mineraalivarantoa. Useat koodit ovat niin laajoja, että koodin mukainen raportti

on käytännössä aina usean henkilön tuotos ja kaikkien osioiden täytyy olla koodin antamien perusteiden mukaan allekirjoitettuja ja varmennettuja.

EFG on vastuussa muutaman muun organisaation kanssa PERC-raportointikoodista (Pan-European Resources and Reserves Reporting Code), joka on yksi kaikkein monipuolisimmista ja nykyaikaisimmista CRIRSCO-perheeseen kuuluvista raportointikoodeista. PERC-koodi on saanut ESMA:n (European Securities and Markets Authority) hyväksynnän; ESMA valvoo suurinta osaa eurooppalaisista pörseistä, mm. Lontoota ja Frankfurtia, jotka ovat keskeisiä mineraaliyhtiöitä listavia pörsejä.

Ammatillinen passi

Euroopan unionissa on käynnissä hanke ns. Green Card -järjestelmään perustuvan ammatillisen liikkuvuuden parantamiseksi. Hankkeessa käydään läpi ammatin harjoittamiseen liittyviä vaatimuksia eri maissa ja geologien osalta European Geologist -lisenssi on vahvasti esillä eurooppalaiseksi

ammattilliseksi passiksi, jonka haltija voisi automaattisesti harjoittaa geologin ammattia Euroopassa.

Koulutusta tarvitaan

QP-lisenssien ja raportointikoodien merkitys kasvaa nopeasti maailmalla ja vuoriteollisuuden uuden nousun ansiosta myös meillä Suomessa. Geologiliitto pyrkii uusien sääntöjensäkin velvoittamana lisäämään aihepiiriin liittyvää tietämystä ja tukemaan jo lisensoitujen geologien osaamista. Liiton tulevista aktiviteeteista tulee tietoa avattaville web-sivuille.

Liiton web-sivut ja jäsenasiat

Liitto avaa jäsentensä palvelun parantamiseksi web-sivut tämän kevään aikana. Liiton jäsenrekisteriasiat hoituvat jatkossa näiden web-sivujen kautta. Siihen asti jäsenasioita voi hoitaa ottamalla yhteyttä puheenjohtajaan. Liiton jäseneksi haluavat voivat niin ikään lähettää vapaamuotoisen hakemuksen samaiseen osoitteeseen. Liitto ei toistaiseksi peri jäsenmaksua, mutta toiminnan aktivoituminen joutanee pienen jäsenmaksun perimiseen jatkossa.

Jäsenmaksun sijaan Geologiliitto ottaa vastaan lahjoituksia. Liittoa voi myös tukea hankkimalla liiton 60-vuotishistoriikin á 30 € (sis. kulut). Kirjan hinta yhteyshenkilöiltä GTK:n yksiköissä on 10 €. Tiliyhteys: *Nordea FI 862146 2000 529658*.

HALLITUS

Markku Iljina, puheenjohtaja
Hannu Makkonen, varapuheenjohtaja
Jukka Konnunaho, sihteeri
Juho Kupila, rahastonhoitaja
Johanna Alitalo
Hannu Panttila

Summary:

Geologiliitto ry, the Finnish Union of Geologists, was founded sixty years ago as a trade union. The association reached a respected position among

geologists, resulting in most geologists joining it. However, as a trade union Geologiliitto was small and the general development led small unions to merge their activities, which in this case led to the foundation of a larger trade union, Ympäristöasian-tuntijoiden keskusliitto ry (Finnish Union of Environmental Professionals, YKL) in 1993. At the same time, Geologiliitto redefined itself as a professional association, but its activities have been few since.

A year ago Geologiliitto started to look for new activities within the field of various geological actors. The growing importance of *Qualified Persons* and related licencing procedures was observed in Geologiliitto. A European licence, i.e., the title of *European Geologist* was chosen as a supported licence.

The European Geologist title is governed by the *European Federation of Geologists* (EFG) which is an association composed of a number of national associations. During the last twelve months Geologiliitto has negotiated a procedure to serve as an organisation which hosts and guides a geologist applying the European Geologist title.

The European geologist title is widely accepted internationally and has been recognised by various mineral resources and reserves reporting codes. EFG itself is one of the founding organisations of the reporting code PERC (Pan-European Resources and Reserves Reporting Code). PERC has received the acceptance of ESMA (European Securities and Markets Authority), which controls stock exchanges like London and Frankfurt listing many mineral companies.

MARKKU ILJINA
Geologiliitto, puheenjohtaja
Harjukatu 5
96100 Rovaniemi
markku.iljina@pp.inet.fi